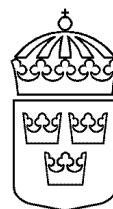

Riksdagens protokoll

1999/2000:94

Fredagen den 7 april

Protokoll
1999/2000:94

Kl. 9.00 – 9.20

---

1 § Meddelande om debatt med anledning av vårpropositionen

Förste vice talmannen meddelade att debattregler för debatten med anledning av vårpropositionen *torsdagen den 13 april kl. 9.00* delats ut till kammarens ledamöter.

2 § Svar på interpellation 1999/2000:313 om konkurrensneutralitet för veterinärer

Svar på interpellation

Anf. 1 Jordbruksminister MARGARETA WINBERG (s):

Herr talman! Christel Anderberg har frågat mig vilka åtgärder jag ämnar vidta för att åstadkomma konkurrensneutralitet mellan statliga och privata veterinärer.

Distriktsveterinärorganisationen har som huvudsyfte att tillgodose behovet av sjuk- och hälsovård hos djur inom animalieproduktionen och hos hästar som används inom jord- och skogsbruket. En viktig funktion är att bedriva förebyggande djurhälsovård och t.ex. förebygga spridning av smittsamma sjukdomar. Distriktsveterinärerna är dessutom skyldiga att utöva djursjukvård för samtliga husdjur om djurskyddsskäl föreligger eller där annan veterinärvård inte kan anvisas. Den statliga organisationen gör det möjligt att tillhandahålla en bra service, dygnet runt, över hela landet. Distriktsveterinärernas vård av sällskapsdjur är viktig i djurglesa områden där det inte finns ekonomiska förutsättningar för privat verksamhet samt i mer djurtäta områden framför allt för att upprätthålla en heltäckande jourverksamhet. Avsikten är naturligtvis inte att konkurrera ut de privata klinikerna utan att i samarbete med dessa kunna erbjuda djurägarna all tänkbar service.

Konkurrensrådet har i ett yttrande nyligen gjort bedömningen att privatpraktiserande och statsanställda veterinärer inte konkurrerar på lika villkor. Jag har informerats om att många av de frågor som rådet behandlar i sitt yttrande redan har uppmärksammats av Statens jordbruksverk, som är ansvarig myndighet för distriktsveterinärorganisationen. I september 1999 tillsatte Jordbruksverket en arbetsgrupp bestående av representanter från Veterinärförbundet, LRF, länsveterinärerna och Jordbruksverket. Gruppen sammanträder regelbundet med ambitionen att nå ett ökat samarbete och en fortsatt utveckling av den veterinära verksamheten med fokus på ett gott djurskydd och en god service till kunderna.

De frågor som Konkurrensrådet tar upp, bl.a. frågan om en gemensam syn rörande jourtjänstgöring, hur omfattande det statliga åtagandet ska vara och hur ersättningen för djursjukvård till avlägset boende djurägare ska fördelas, bereds inom gruppen. I frågan om bidrag till avlägset boende djurägare hoppas arbetsgruppen nå en gemensam ståndpunkt under år 2000.

Jag tycker att det är positivt att Jordbruksverket har tagit initiativ till en arbetsgrupp där parterna kan diskutera och behandla gemensamma frågeställningar, och jag förlitar mig på att man där ska finna lösningar som alla parter kan finna tillfredsställande. Jag anser därför att det för närvarande inte finns något behov av att vidta ytterligare åtgärder för att åstadkomma konkurrensneutralitet mellan statliga och privata veterinärer.

Anf. 2 CHRISTEL ANDERBERG (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet Winberg för svaret. Statsrådet säger att avsikten naturligtvis inte är att distriktsveterinärorganisationen ska konkurrera ut de privata klinikerna utan att i samarbete med dessa kunna erbjuda djurägarna all tänkbar service. Det är teorin.

Men låt mig då ge några ögonblicksbilder ur den för privata veterinärer mycket bistra verkligheten.

Jag ska ta ett exempel från Gotland. Där utövar Jordbruksverket en stenhård konkurrens och ska under innevarande år etablera en statlig station och anställa fler veterinärer mitt på Gotland, precis där de privatpraktiserande veterinärerna är verksamma.

De statliga veterinärerna har just haft öppet hus med kraftigt dumpade priser på kastrering och vaccinering av katter, priser som en privatpraktiker aldrig skulle kunna komma i närheten av. Det öppna huset kompletterades med en tipsrunda där första pris var att staten bjöd på gratis årlig vaccination av en katt så länge den levde.

En veterinär på Gotland säger: Det är ju mina skattepengar som jag har arbetat ihop som staten skickar ned till grannveterinären för att slå ihjäl min verksamhet. Det är ju sjukt.

Även i Kristianstad jäser det bland veterinärerna. Där bedriver staten också en mycket offensiv verksamhet. Där säger en veterinär: Man läser sex-sju år och vidareutbildar sig. Sedan lånar man pengar och öppnar eget. Och när företaget väl är startat kommer staten med full kraft och försöker ta kål på en. De hyr in häst-, hund- och kattspecialister. De köper in lokaler, utrustning och annonserar om billig hundmat etc. för att dra kunder. De dumpar priserna, och till slut lyckas de knäcka den privatpraktiserande veterinären.

Så ser det ut i verkligheten, statsrådet.

Mot den här bakgrunden måste man naturligtvis fråga sig om Jordbruksverket verkligen är rätt instans att bringa ordning i konkurrensfrågorna. Statliga verk har inte precis gjort sig kända för att godvilligt se inskränkningar i sina revir.

Jag har också erfarit att diskussionerna i den arbetsgrupp som statsrådet nämnde har gått i stå. Veterinärerna upplever att det pratas och att det lovas. Men när det kommer till handling så gör verket precis tvärtom, en uppfattning som nyss nämnda exempel visar att veterinärerna kan ha visst fog för. Därför undrar jag nu om statsrådet Winberg är beredd att,

utöver den här arbetsgruppen inom Jordbruksverket, vidta åtgärder så att Konkurrensrådets råd och synpunkter efterkoms.

Prot.
1999/2000:94
7 april

Svar på interpellation

Anf. 3 Jordbruksminister MARGARETA WINBERG (s):

Herr talman! Det var två ögonblicksbilder från Gotland och Kristianstad. Och det är säkert på sina ställen på det sätt som Christel Anderberg säger. Samtidigt ska vi komma ihåg att det troligen är väldigt svårt att skapa en organisation som täcker de områden där de privata veterinärerna inte vill vara, t.ex. alla Norrlandslänen. Där är det långa avstånd, och det är inte lika lukrativt. På många områden är det nämligen lukrativt att vara privatpraktiserande veterinär. Jordbruksverket har för övrigt vissa problem med att få tag i veterinärer därför att marknaden för sällskapsdjur har ökat så mycket att det finns många veterinärer som startar eget. Men det gäller de områden där marknaden finns. Men där marknaden inte finns måste vi ju tillgodose att vi har ett heltäckande system.

Avgifterna kommer att höjas. Det har förutskickats att de statliga avgifterna från distriktsveterinärerna kommer att höjas. Men mot bakgrund av det beslut som vi fattade 1995 och som hade sina orsaker, mot bakgrund av det som Konkurrensrådet har sagt och mot bakgrund av att Jordbruksverket faktiskt redan tidigare hade uppmärksammat denna fråga – det är ju ingalunda en ny fråga; den har varit aktuell under de här åren när vi har haft den nya organisationen för distriktsveterinärer – tog Jordbruksverket redan i september i föl detta initiativ. Det är också ett initiativ som Konkurrensrådet har talat om i uppskattande ordalag. Och jag ser för dagen ingen anledning för mig att gå in i detta, utan jag avvaktar nu för att se vad denna arbetsgrupp där de olika parterna ingår kommer fram till. Jag tycker alltid att det är allra bäst om parterna på det här viset kan lösa ett problem som är uppenbart, och det har också uppmärksamats av Jordbruksverket.

Anf. 4 CHRISTEL ANDERBERG (m):

Herr talman! Det är riktigt att det finns glesbygdsområden där staten förmodligen måste ta ett ansvar för att det bedrivs veterinärvård av hög kvalitet. Men staten ska inte gå in i områden där det finns privata veterinärer, småföretagare, som sköter den här verksamheten minst lika bra.

Konkurrensrådet har i sin undersökning sett att det finns områden i södra Sverige där det är gott om privatpraktiserande veterinärer och där distriktsveterinärorganisationen har schemalagt 30–40 % av sin totala tid för vård av sällskapsdjur. Så borde det inte få se ut. Att frågan inte är ny är knappast ett bra argument. Tvärtom talar det för att man borde ha åtgärdat problemen för länge sedan.

Konkurrensrådet efterlyser också åtgärder från statsmakternas sida. Rådet säger att om Jordbruksverket och Veterinärförbundet inte kommer överens – mycket tyder på att de inte gör det – måste statsmakterna närmare precisera vad de statliga anslagen ska användas till, varvid utgångspunkten måste vara att skattemedel får användas enbart för att täcka de merkostnader som uppkommer av det statliga åtagandet, inte för att täcka sådana kostnader som privata veterinärer måste finansiera med kundintäkter.

När det gäller bidrag till avlägset boende djurägare säger Konkurrensrådet: Ett steg i riktning mot ökad konkurrensneutralitet skulle vara att närmare utreda möjligheterna att låta detta bidrag utgå, oberoende av om veterinärinsatsen görs av en statlig eller en privat veterinär.

Enligt rådet bör regeringen ta initiativ till att en sådan översyn sker.

Vidare säger Konkurrensrådet att de problem i konkurrenshänseende som uppkommer av att Jordbruksverket kombinerar myndighetsutövning och försäljningen av konkurrensutsatta veterinärtjänster inte kan lösas inom ramen för nuvarande organisation, utan kräver att distriktsveterinärorganisationen organisatoriskt separeras från Jordbruksverket. Även detta torde kräva åtgärder från regeringens sida.

Herr talman! Det är inte bara Konkurrensrådet som förväntar sig kraftfulla åtgärder från jordbruksministrarnas sida *nu*, utan det gör också vi moderater – för att inte tala om Sveriges ca 800 privatpraktiserande veterinärer!

Anf. 5 Jordbruksminister MARGARETA WINBERG (s):

Herr talman! Jo, det sista förstår jag mycket väl. Ni moderater har väl aldrig varit särskilt stora anhängare av att ha ett statligt system. Men nu är det ju så att vi, inte minst av djurskyddsskäl, måste tillgodose djurens omvårdnad på det här viset. Det är också så att det finns många privata som inte vill ta jourer utan som vill arbeta på dagtid. Det kan jag i och för sig förstå, för det är bekvämt och bra. Men vem ska då ta hand om djuren om de blir sjuka på natten?

Vidare finns det en del privata veterinärer som inte vill ta hand om stora djur, t.ex. hästar. Då måste vi också kunna lösa den frågan.

Sedan till frågan om inte också de privata ska få ta del av statens pengar. Detta hör till det som arbetsgruppen tittar på. Det statliga anslaget för innevarande år uppgår till drygt 75 miljoner. Fördelningen av de här pengarna är sådan att den övervägande delen går till landets norra delar där det alltså inte finns samma intresse därför att marknaden inte är så stor. Det är inte så djurtätt. Det finns inte samma intresse för privata kliniker och annat.

Om man tog bort distriktsveterinärernas möjligheter att behandla även sällskapsdjur och sporthästar skulle man behöva höja detta anslag betydligt. Principen för fördelningen av anslaget för de olika veterinärstationerna är att varje station får medel med hänsyn till antalet anställda veterinärer vid stationen och genomsnittligt reseavstånd vid förrättningar avseende lantbrukets djur.

Den här fördelningsprincipen betyder att anslaget per station i absoluta belopp är störst för stationer i glesbygdsområden. De som erhåller de mesta pengarna är Jämtlands, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Låt oss avvakta! Nu när Jordbruksverket självt har tagit initiativ till denna grupp, när de olika intressenterna sitter i gruppen och när det – såvitt jag förstår och har fått mig berättat – är ett bra klimat i gruppen för att lösa de här frågorna finns det väl ingen anledning för en regering eller en minister att gå in och slå dem på fingrarna. Låt dem först visa om de klarar det eller inte! Jag är övertygad om att de klarar det.

Anf. 6 CHRISTEL ANDERBERG (m):

Herr talman! Vad gäller samtalsklimatet i arbetsgruppen skulle jag vilja råda ministern att inte bara lyssna på ena parten, Jordbruksverket, utan också på motparten, Veterinärförbundet och dess medlemmar.

När det gäller jourtjänstgöring skulle jag vilja ta ett exempel från min egen gamla verksamhet. När man lade om reglerna så att häktningshandlingar skulle ske även under helger och annan icke kontorstid lyckades man utan några större problem ordna så att privata advokater arrangerade ett heltäckande, väl fungerande jourssystem. Det skulle man mycket väl kunna göra också inom veterinärområdet.

Även om inte alla veterinärer är förtjusta över att behöva ingå i jourverksamhet skulle, är jag säker på, tillräckligt många ta den nackdelen om de i stället vinner att slippa bli utkonkurrerade av distriktsveterinärer som konkurrerar med hjälp av statliga subventioner.

Det är alldeles riktigt att vi moderater gärna vill se den statliga verksamheten begränsad, men samtidigt vill vi se staten stark på de områden där den behövs.

Det behövs förmodligen statliga veterinärer på många områden i vårt land, men där de inte behövs ska de dra sig tillbaka – alternativt tillämpa sådana taxor att privata och statliga veterinärer konkurrerar på samma villkor.

Jag skulle önska att ministern ville ta till sig detta och även överlägga med sina regeringskolleger på Näringsdepartementet. Ytterst är det här en principiellt ganska stor fråga om villkoren för privata småföretagare. Tack!

Anf. 7 Jordbruksminister MARGARETA WINBERG (s):

Herr talman! Beträffande samtalsklimatet vill jag säga att självklart lyssnar vi också på de andra. Vi pratar inte bara med Jordbruksverket, utan vi kan prata också med privata företagare, och det gör vi. Vi lyssnar också på dem. Vi har alltså gjort det, och det finns inget dåligt samtalsklimat. Det kan man väl också se. Sedan den här samtalsgruppen kom i gång är nämligen samtalen till oss och de klagomål, frågor och kommentarer som vi tidigare fick från privata veterinärer inte alls lika frekventa. Det tyder också på att man har en tilltro: Nu sitter vi i den här arbetsgruppen. Låt oss göra det, låt oss debattera och låt oss komma överens och få lugn och ro både fram till dess och förhoppningsvis också efter det.

Christel Anderberg säger att veterinärerna ska ingå i ett slags jourverksamhet. Det är ju det som vi tidigare har försökt med, men det har inte fungerat. Man kan inte tvinga privata veterinärer att göra det här. Det är så att en del inte vill, och det kan jag förstå. Det är bra, skönt, att bara behöva arbeta på dagtid om man klarar sig med det. Det kan jag begripa. Men staten och jag som ansvarig minister måste ta ett ansvar för djurskyddet också kl. 2 på natten.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot.

1999/2000:94

7 april

Svar på interpellation

Prot.
1999/2000:94
7 april

---

3 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Proposition
1999/2000:96 till justitieutskottet

Motioner
1999/2000:Ju24 till justitieutskottet
1999/2000:T11–T15 till trafikutskottet
1999/2000:So24–So46 till socialutskottet
1999/2000:Ju25 till justitieutskottet
1999/2000:L18 till lagutskottet

4 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
Finansutskottets betänkanden
1999/2000:FiU19 Omorganisation av Allmänna pensionsfonden
1999/2000:FiU18 Ändrat ansvar för fastställande av diskontot m.m.
1999/2000:FiU24 Statliga kreditgarantier

Bostadsutskottets betänkande
1999/2000:BoU8 Registrering av fastighetsrättsliga förhållanden, m.m.

Konstitutionsutskottets betänkanden
1999/2000:KU15 Kommersiell lokalradio och andra mediefrågor
1999/2000:KU18 Helgdagar, ordnar och flaggor
1999/2000:KU21 Fråga om medgivande enligt 4 kap. 8 § första stycket
regeringsformen att väcka åtal mot riksdagsledamot

Justitieutskottets betänkande
1999/2000:JuU14 Ändringar i rättshjälpslagen

Socialförsäkringsutskottets betänkande
1999/2000:SfU10 Integrationspolitik

Trafikutskottets betänkande
1999/2000:TU8 Ökad konkurrens på mobiltelemarknaden

5 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

Prot.
1999/2000:94
7 april

---

den 7 april

1999/2000:342 av *Margareta Viklund* (kd) till statsrådet Britta Lejon
Folkomröstningsinstitutet

1999/2000:343 av *Margareta Viklund* (kd) till utrikesminister Anna
Lindh
Kosovoalbanska fångar i Serbien

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabb-
protokoll tisdagen den 11 april.

6 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 6 april

1999/2000:800 av *Inga Berggren* (m) till statsrådet Lars-Erik Lövdén
Ägarlägenheter

1999/2000:801 av *Nikos Papadopoulos* (s) till statsrådet Maj-Inger
Klingvall

Europeiskt icke-diskriminerande medborgarskap

1999/2000:802 av *Owe Hellberg* (v) till statsrådet Ingela Thalén
Adoptioner

1999/2000:803 av *Lars Ångström* (mp) till näringsminister Björn Rosen-
gren
Nätbolag med bristande rapportering

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 11 april.

7 § Anmälan om skriftligt svar på fråga

Anmäldes att skriftligt svar på följande fråga inkommit

den 6 april

1999/2000:779 av *Sten Tolgfors* (m) till statsminister Göran Persson
Östersjömiljarden

Svaret redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 11 april.

Prot.
1999/2000:94
7 april

---

8 § Kammaren åtskildes kl. 9.20.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

ULF CHRISTOFFERSSON

/Barbro Nordström

Innehållsförteckning

Prot.
1999/2000:94
7 april

---

1 § Meddelande om debatt med anledning av vårpropositionen	1
2 § Svar på interpellation 1999/2000:313 om konkurrensneutralitet för veterinärer	1
Anf. 1 Jordbruksminister MARGARETA WINBERG (s)	1
Anf. 2 CHRISTEL ANDERBERG (m)	2
Anf. 3 Jordbruksminister MARGARETA WINBERG (s)	3
Anf. 4 CHRISTEL ANDERBERG (m)	3
Anf. 5 Jordbruksminister MARGARETA WINBERG (s)	4
Anf. 6 CHRISTEL ANDERBERG (m)	5
Anf. 7 Jordbruksminister MARGARETA WINBERG (s)	5
3 § Hänvisning av ärenden till utskott	6
4 § Bordläggning	6
5 § Anmälan om interpellationer	7
6 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	7
7 § Anmälan om skriftligt svar på fråga	7
8 § Kammaren åtskildes kl. 9.20	8